

Terrassa obre el camí de la gestió pública de l'aigua a altres municipis

La cocapital vallesana es converteix en la ciutat més gran de Catalunya i de les primeres de l'estat espanyol en assumir la gestió de l'aigua

L'aigua ja és pública a Terrassa | Adrià Costa

La gestió de l'aigua ja és pública a Terrassa. Des d'aquest dilluns 10 de desembre, la cocapital vallesana posa en marxa Taigua, l'Entitat Pública Empresarial Local (EPEL) (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/66641&passaact=ddace6fbd08f8b49fa4140c608b97977&renovaportada=1>) que a partir d'avui gestionarà el subministrament d'aigua a la ciutat. Terrassa es converteix, així, en la primera gran ciutat de Catalunya (amb més de 100.000 usuaris) i de les primeres de l'estat espanyol, després de Valladolid, en municipalitzar la gestió d'aquest servei.

El canvi de gestió doncs, posa punt final a la concessió de Mina, Aigües de Terrassa que després de 77 anys (des del 1941, tot i que ha prestat servei a la ciutat durant 176 anys), deixarà de subministrar-hi aigua. Mantindrà, això sí, el seu servei a Matadepera, Ullastrell, Vacarisses, Rellinars i Viladecavalls. De fet, la concessió per 75 anys va acabar el 9 de desembre de 2016 quan es va obrir el debat polític i ciutadà sobre el futur de la gestió de l'aigua, amb l'exsocialista Jordi Ballart com alcalde.

(<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/60904/terrassa/viu/avui/ple/historic/aprovar/servei/public/aigua>)

Manifestació per la gestió pública de l'aigua Foto: Juanma Peláez

El passat 22 de març el ple municipal va aprovar definitivament la creació de l'EPEL (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/63418/aigua/sera/publica/terrasa/partir/10/de/sembre>) amb els vots favorables del PSC, TeC, ERC i la CUP que sumen 20 dels 27 regidors que conformen el plenari. El PDECat es va abstenir i PP i Cs hi van votar en contra. Des de la Taula de l'Aigua, creada amb la voluntat d'impulsar un procés d'empoderament ciutadà que permetés recuperar el control de la gestió de l'aigua, es va valorar molt positivament el posicionament dels representants polítics de la ciutat que han fet possible tirar endavant la municipalització.

El tinent d'alcalde de Territori i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Terrassa, Marc Armengol, manifesta que la nova entitat pública neix amb l'objectiu de garantir un servei "de més qualitat, amb una aigua que tingui més bon gust, unes tarifes estables i transparents, i més inversions per millorar la xarxa". "En tractar-se d'una empresa pública amb gestió directa, tots els beneficis que fins ara s'han embutxacat els accionistes ara quedaran per fer inversions o reduir el cost del servei" (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/65014/preu/aigua/terrasa/es/mantindra/amb/canvi/gestio/publica>), subratlla Armengol.

El canvi de gestió també significa una aposta per la transparència i la presa de decisions de manera més democràtica a través de l'Observatori de l'Aigua, l'ens ciutadà que farà seguiment (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/65051/municipalitzacio/aigua/terrasa/cada/vegada/mes/real>) de la gestió d'aquest bé a la localitat i prendrà decisions al respecte.

Dos anys de tensions i litigis

Durant els dos anys que ha durat la pròrroga de Mina per seguir subministrant l'aigua (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/64448/aproven/organs/govern/empresa/publica/gestionara/aigua/terrassa>) provinent de la planta de tractament d'Abrera a la ciutat vallesana, ha estat un camí complex i farcit de contenciosos i litigis judicials cap al consistori egarenc. No va ser fins al passat mes d'octubre quan es va fer públic l'acord entre Mina i Ajuntament per facilitar el canvi en la gestió i garantir-ne el servei de qualitat. (<https://www.naciodigital.cat/latorredelpalau/noticia/65820/ajuntament/mina/acorden/traspas/gestio/aigua>)

Nova imatge corporativa de Taigua, l'empresa municipal d'aigua de Terrassa. Foto: Anna Mira

Una fórmula de col·laboració publico-privada a través de la qual Mina ha posat a disposició de Taigua, a través de diversos contractes de servei, les aplicacions informàtiques necessàries per a una òptima gestió del servei, els seus cabals d'aigua, les oficines d'atenció a l'usuari, magatzems, les instal·lacions o els serveis d'assistència analítica per facilitar aquesta correcta i immediata continuïtat del servei. No obstant això, avui en dia encara hi ha un litigi pendent de resolució que afecta la xarxa d'abastament d'aigua del centre de la ciutat, que és propietat de Mina i que correspon al 25% del total de la xarxa de Terrassa. El 75% restant és de propietat municipal.

El director general de Mina, Aigües de Terrassa, Josep Lluís Armenter, es felicita pels acords que han arribat amb l'ajuntament en una etapa que considera que "va en profit de tots els terrassencs". Armenter assegura que assolits els acords "ara és el moment de tornar a treballar conjuntament aportant el millor de cadascú des de la responsabilitat que li pertoca".

Pel que fa la plantilla de treballadors, l'Ajuntament ha assumit un total de 117 de les 142 persones

que formaven part de Mina, que han de garantir el bon funcionament de Taigua. Un dels primers passos serà redactar un pla director per definir quines són les prioritats que s'hauran de desenvolupar en els pròxims anys.

[despiece]Altres municipis encaminats cap a la gestió pública

Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB). L'empresa mixta Aigües de Barcelona està controlada per Agbar (un 70%), La Caixa (un 15%) i l'AMB (un 15%), el que situa en minoria la gestió pública. Es tracta d'una decisió que data del 2013 per un pacte entre CiU i PSC. Actualment, la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) que anul·lava la decisió està pendent d'un recurs al Tribunal Suprem (TS).

Això es tradueix en el fet que, si el TS confirma la decisió, es tornaria la depuració del 100% a l'AMB i s'acabaria amb l'empresa mixta. No obstant això, el contracte de captació, potabilització i subministrament seguiria en mans dels tres socis de l'empresa mixta Aigües de Barcelona. En cas contrari, si el TS desestima la petició, serà més complicat perquè l'actual societat empresarial mixta (SEM) té la concessió fins al 2047. L'Ajuntament de Xavier Trias tenia informes que alertaven del perill de crear una empresa publicoprivada, com informa *el Crític* (<http://www.elcritic.cat/investigacio/trias-va-ignorar-informes-que-advertien-dels-riscos-dadjudicar-aigua-a-agbar-23925>).

La Bisbal d'Empordà. El passat 30 d'octubre, el ple de la Bisbal d'Empordà va aprovar una moció presentada pels independents PSC-CP (i aprovada per tots els grups excepte l'abstenció de CiU) que reconeixia l'aigua com un "dret humà" i que apostava per "l'abastament d'aigua i sanejament com a serveis bàsics, essencials" dels que "s'ha de garantir en tot moment el seu accés universal i assequible, sense que el seu subministrament es pugui privat per motius econòmics o socials".

La situació de la Bisbal d'Empordà és complexa perquè el contracte d'arrendament del servei d'aigua potable i de sanejament (que ara gestiona SOREA) ha estat declarat nul pel propi consistori, en el mateix sentit de la Comissió Jurídica Assessora. L'Ajuntament disposa de tres informes que coincideixen en la viabilitat de la gestió pública del cicle integral de l'aigua al municipi, és cap allà on van, com recull l'AMAP (<http://amap.cat/ca/la-bisbal-demporda-aprova-la-seva-adhesio-a-lamap/>).

Girona, Salt i Sarrià de Ter. El 13 de novembre, un informe de l'àrea de Sostenibilitat de l'Ajuntament de Girona va detectar que l'empresa que gestionava el servei d'aigua de Girona, Salt i Sarrià de l'any 1992 a l'any 2012 hauria fet menys inversions de les que li tocava fer i que no hauria reposat centenars de quilòmetres (n'estimen 400) de canonades (<https://elmeucompte.diaridegirona.cat/prok/info2/>) de la xarxa d'aigua respecte al que li correspondria, com explica el *Diari de Girona*.

L'alcaldeessa de Girona, Marta Madrenas, va explicar que encarregarà una auditoria externa per concretar el possible dèficit d'inversions, en quina quantitat, i els criteris municipals per determinar què es pot comptabilitzar i quins no són els correctes. Va indicar que requerirà a l'empresa, que ara gestionen els mateixos ajuntaments, per tal que faci un inventari acurat sobre les instal·lacions per saber-ne l'estat.

Així mateix, l'alcaldeessa va explicar que l'objectiu és saber si es pot rescindir el contracte amb l'empresa abans que aquest conclougui, l'any 2020, o si es pot reclamar una liquidació copiosa quan correspongui. Madrenas va insistir que l'objectiu final és, "sense dissimular, la gestió pública del servei".

Baix Montseny. Tres poblacions diferents del Baix Montseny (Riells i Viabrea, Sant Antoni de Vilamajor i Cardedeu) han aprovat aquest novembre mocions en les quals s'avança en el debat i/o implementació del model públic de la gestió de l'aigua (<http://amap.cat/ca/el-baix-montseny-camina-cap-a-la-gestio-publica-de-laigua/>). Riells i Viabrea ho va fer el passat 26 de novembre, i per

unanimitat de tots els grups municipals, mentre que Sant Antoni de Vilamajor i Cardedeu ho van fer el 29 de novembre.

Consell comarcal d'Osona. L'1 de novembre tots els grups municipals de Torelló van aprovar una moció que expressa que el municipi vol prestar el servei d'aigua potable a través del Consell Comarcal d'Osona (<http://el9nou.cat/osona-ripolles/actualitat/torello-vol-fer-el-servei-daigua-potable-a-traves-del-consell-dosona/>), com recull *EI9*. La voluntat del consistori, doncs, és la de delegar el servei d'aigua potable i sanejament a l'empresa pública del Consell Comarcal d'Osona. Avui dia, el servei el presta Sorea, amb una pròrroga que acaba el 2019.

Ripollet. Es tracta d'un exemple fallit però que comptava amb la iniciativa i amb la voluntat de fer possible la gestió pública de l'aigua. El ple municipal va rebutjar la gestió directa de l'abastament del servei al municipi en la sessió extraordinària del passat 21 de juny. La proposta va aconseguir 11 vots en contra i 10 a favor.

Com explica *Comunicació21*, l'equip de govern havia demanat l'abstenció del PSC (<https://comunicacio21.cat/noticies-liniavalles-cerdanyola/128247-el-ple-de-ripollet-rebutja-municipalitzar-l-aigua-per-11-vots-contra-10>) en aquesta aprovació inicial per guanyar temps per estudiar la municipalització dels altres serveis. Però al final els socialistes van votar-hi en contra.

L'Anoia. Fa aproximadament un mes, unes 400 persones van manifestar-se a Igualada per reivindicar la gestió pública de l'aigua. A Piera i Masquefa també es van organitzar marxes en favor d'aquesta municipalització del servei.

A Igualada, Vilanova del Camí i la Pobla de Claramunt l'aigua que consumeixen els veïns actualment no depèn del municipi, sinó d'una empresa privada (participada per Agbar en un 68%) que no té contracte de concessió amb l'Ajuntament. El primer tinent d'alcalde d'Igualada, Jordi Pont, considera que són els consistoris els que han de controlar el servei.

El cas de Piera és peculiar perquè té fins a set companyies d'aigua, una de les quals només subministra a tres usuaris. Un terç de la població paga una de les factures més cares d'aigua de Catalunya. L'alcalde de Piera, Jordi Madrid, explicava a *TV3* que l'objectiu és, un cop acabi la concessió, estudiar la municipalització del servei (<https://www.facebook.com/aiguapublica/videos/186553292223358/>).

Sant Cugat. La CUP del municipi en qüestió ha presentat una moció que demana al govern municipal que no liciti, abans que acabi el mandat, la gestió de l'aigua a una empresa privada. La portaveu de la CUP-PC, Núria Gibert, critica que "no s'ha pogut traslladar ni als grups ni als veïns el debat sobre la gestió de l'aigua", i denuncia "opacitat" i falta d'informació.

La CUP demana a la moció que es presenti un informe de viabilitat i aturar la pròrroga de la concessió per poder debatre quin model de gestió d'aigua volen els veïns de Sant Cugat.

Berga. El debat fa temps que es troba damunt la taula, i malgrat encara no s'hagin emprès iniciatives al respecte, el municipi sembla decidit a anar cap a la municipalització de l'aigua, explica el coordinador de l'AMAP, Arnau Comas.

Montornès del Vallès, Sant Boi de Llobregat i Mollet del Vallès. Aquest juny, l'AMAP va aprovar la incorporació dels ajuntaments de Girona, Mollet del Vallès, Sant Boi de Llobregat i Montornès del Vallès, que van fer arribar a l'associació la seva voluntat de formar-ne part. Es tracta d'un primer pas cap a l'estudi de la municipalització del servei de l'aigua.

Bellpuig. L'any passat, el municipi de Bellpuig va recuperar la gestió d'aquest bé, seguint l'exemple de Vilagrassa, que ho va fer el 2016. L'objectiu principal de Bellpuig era reduir la factura. Abans tenia la concessió del servei amb Aigües de Catalunya SA, i quan el contracte va acabar a finals del 2015, es va allargar un temps per dur a terme un estudi sobre la

remunicipalització del servei i analitzar detalladament els punts a favor i en contra.

Bellpuig va ser el segon municipi de l'Urgell que remunicipalitzava el servei en menys de dos anys. S'ha sumat a Alfés i Torrefarrera, com explica el *lleida.com* (https://www.lleida.com/noticia_canal/bellpuig-recupera-la-gestio-de-laigua-i-se-suma-vilagrassa-que-ho-va-fer-el-2016) . **[/despiece]**